

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ÚRAD SPLNOMOCNENCA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

Prepis vystúpenia predsedu vlády SR Roberta Fica počas 5. zasadnutia Výboru pre mimovládne neziskové organizácie z 15. mája 2012

Robert Fico:

Ďakujem pekne. Ospravedlňujem sa za to, že som nemohol o jedenástej byť tu s vami, ale naozaj sme museli sedieť v Národnej rade Slovenskej republiky, pretože bolo pre vládu veľmi dôležité hlasovanie. Všetkých vás pekne pozdravujem a oceňujem, že tu vidím aj predstaviteľov vlády na úrovni štátnych tajomníkov. Dúfam, že na tejto úrovni dialóg môže prebiehať kedykoľvek bez akýchkoľvek ťažkostí a budem ho určite aj podporovať.

Keďže som chcel aspoň v pár minútach povedať niekoľko slov a možno aj počuť nejakú vašu prvú, druhú reakciu, mi dovoľte, aby som sa hneď na úvod vyjadril k trom, štyrom podstatným témam, ktoré rezonujú medzi vami a pokúsil sa načrtnúť, aké je naše rozmýšľanie. Ešte v období, keď som pracoval v rezorte ministerstva spravodlivosti, som mal možnosť vnímať veľmi aktívne pôsobenie tretieho sektora alebo mimovládneho sektora v oblasti ľudských práv. Nevieť hodnotiť a klamal by som, keby som hovoril, že poznám činnosť mimovládnych organizácií nejakú detailne, ale vtedy som si uvedomoval, či už išlo o ochranu obetí trestných činov alebo išlo o iné ľudsko-právne aktivity, že tretí sektor bol často schopný vyvíjať aktivity na veľmi vysokej profesionálnej úrovni za podstatne menej peňazí. A navyše, ľudia, ktorí pracovali v treťom sektore, nachádzali veľkú mieru seberealizácie, a tak sa aj postupne vytváral nejaký obraz zapájania ľudí do občianskej spoločnosti. Ja som to naozaj vždy vítal. Preto môžem povedať, dámy a páni, že pokiaľ budeme na to schopní vytvoriť nejaký finančný mechanizmus, určite vláda Slovenskej republiky všade tam, kde môže tretí sektor pomôcť k plneniu úloh, ktoré štát naozaj vníma ako veľmi užitočné, že nájdeme zhodu. Ja nemám vôbec záujem viesť žiadnu vojnu s nikým, máme teraz veľmi ťažké obdobie pred sebou a preto každý, kto môže pomôcť nápadmi, aktivitami, rozumom, je úplne jedno, či to bude zo sektora tretieho alebo z iného sektora, tak takáto spolupráca bude určite vítaná. My sme sa pokúšali už v štádiu tvorby programového vyhlásenia vlády aspoň na niektorých úrovniach komunikovať. Predovšetkým to bola oblasť, ktorú zastrešuje podpredseda vlády a minister vnútra pán Kaliňák, ktorý komunikoval s niektorými organizáciami, najmä pokiaľ ide o prvky ako zvýšiť transparentnosť, boj proti korupcii. Bol som aj informovaný, že časť niektorých požiadaviek, či už išlo o Transparency International alebo Alianciu Fair-play, bola nakoniec zakomponovaná do programového vyhlásenia vlády a ja tento postup vítam. Vnímam som trochu - a možno aj oprávnené - výhrady, že nebol tretí sektor tak vtiahnutý do prípravy programového vyhlásenia vlády, ako to bolo u iných sociálnych partnerov. Chcem vás poprosiť v tomto okamihu skôr o pochopenie, pretože my sme podali ruku sociálnym partnerom, ale museli sme tento proces nejakú zvládnuť. Už bol takmer na hrane zvládnuteľnosti z hľadiska objemu rokovaní. My sme absolvovali sto bilaterálnych rokovaní so sociálnymi partnermi a vychádzali sme z toho, že takýto ústretový krok na úvod je postačujúci, a že tretí sektor môže byť súčasťou dialógu po schválení programového vyhlásenia vlády a ten dialóg tu určite bude.

Chcem sa vyjadríť k štyrom základným bodom. (Aby ste mali aspoň predstavu a som

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ÚRAD SPLNOMOCNENCA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

pripravený absolvovať naozaj normálne, vecné stretnutie v čase, kedy budete opäť pohromade, aby sme sa o tom aj spolu ešte mohli ďalej rozprávať.) Začal by som Akčným plánom otvoreného vládnutia. My tento medzinárodný záväzok vlády v troch oblastiach plne akceptujeme, veď je to na dobro veci. Všetci dobre viete, že Slovensko je po „Gorile“ iné, ako bolo pred „Gorilou“. Preto všetko, čo sa týka otvorenosti..., ale zase prosím, aby ste nás chápali. Sú niektoré oblasti, kde musia platiť nejaké pravidlá. Ja som to tak trochu obrazne povedal, že nemôže hocikto prísť do Slovenskej informačnej služby a vypýtať si akúkoľvek informáciu alebo nemôže hocikto prísť a vypýtať si plán jadrovej elektrárne. Sú nejaké pravidlá, ktoré sú medzinárodne rešpektované, ale podstata týchto dokumentov je nám veľmi blízka. Nemáme žiadny dôvod tieto dokumenty spochybňovať a okrem toho tu musí byť kontinuita. Ak niečo bolo v minulosti vzaté ako záväzok a je to dobré, tak sa k tomu určite hlásime. Je tu jedna otvorená otázka, a to je otázka elektronických petícií. Toto je vec, o ktorej môžeme hovoriť, len tu budeme vyžadovať predovšetkým veľmi silné kontrolné mechanizmy proti zneužitiu, aby jednoducho niekto nebol schopný zorganizovať z obývačky alebo z pracovne nejakú petíciu. Nepochybne ale uvažujeme aj o tom, akú silu dať petícií. Ak bude petícia podpísaná nejakým počtom hlasov, mala by pravdepodobne ísť do výboru, možno niektoré by mali skončiť na vláde, niektoré by mali skončiť v pléne Národnej rady, ale treba vytvoriť automatický mechanizmus, ktorý zabezpečí bez toho, že sa musí o tom hlasovať v parlamente, že akonáhle splní petícia podmienku nejakého počtu hlasov, že by sa takouto petíciou mal zaoberať nejaký príslušný orgán.

Pokiaľ ide o Radu vlády pre mimovládne neziskové organizácie, tak ak mám správnu informáciu, táto Rada bola zrušená za predchádzajúcej vlády, čo ma trochu prekvapilo, pretože som očakával, že takáto inštitúcia by mohla zostať. Ak si myslíte, že táto Rada vlády má zmysel, vôbec nevidím prekážku v jej opätovnom zriadení. Tu by som ale potom potreboval, pán splnomocnenec, nejakú technickú pomoc. Otázka je, že pod ktorého z podpredsedov vlády potom postaviť takúto Radu, pretože, ja sa o chvíľku k tomu dostanem, máme trochu iný pohľad na otázku podpredsedu vlády pre ľudské práva a národnostné menšiny, preto to je skôr rozhodnutie, že ktorý z členov vlády na úrovni podpredsedu vlády by mal koordinovať túto činnosť, alebo či to bude nejaký minister. Ale pokiaľ to považujete za vec, ktorá je dôležitá, my sme pripravení naozaj sa k tomuto inštitútu vrátiť.

Splnomocnenec pre občiansku spoločnosť. Budem k vám veľmi otvorený, poviem, aký bol náš zámer. Možno sme podcenili niektoré veci. Po prvé, my sme naozaj od samého začiatku chceli, aby človek, ktorý bude na Úrade vlády robiť s národnostnými menšinami, bol niekto priamo z národnostnej menšiny. Nebolo možné jednoducho pozvať niekoho z národnostnej menšiny, ktorý je dnes súčasťou politického spektra, napríklad Mostu - Híd alebo SMK, priamo do vlády, to jednoducho nejde. Nemôže byť podpredseda vlády pre ľudské práva a národnostné menšiny človek, ktorý je politik pochádzajúci z inej politickej strany, ktorá je v opozícii. Preto sme si povedali, že stiahneme tento post alebo neobsadíme tento post a vytvoríme na Úrade vlády funkciu splnomocnenca pre národnostné menšiny a predovšetkým ľudské práva a občiansku spoločnosť. Takáto bola pôvodná predstava. Ale nie iba ako splnomocnenca bez právomocí, pretože tu na Úrade sa rozhodovalo aj o rozdeľovaní peňazí, asi štyri milióny eur na rôzne granty pre národnostné menšiny. Hľadáme teraz cestu, aké právomoci pri rozhodovaní o grantoch by mohol splnomocnenec (ktorý by mohol byť predstaviteľom jednej z opozičných strán) mať, aby to nebola iba formálna postava, ale mohol

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ÚRAD SPLNOMOCNENCA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

o veciach aj rozhodovať, možno cez nejakú komisiu, ale to je technická otázka, ktorú dnes riešime. Trochu ma prekvapuje reakcia niektorých médií na tento počín, ale ja v tom nevidím nič zlé, keby si predstavitelia národnostných menšín sami rozhodovali o svojich veciach. Hovorí sa veľmi otvorene o mene László Nagy. Veď všetci ho dobre poznáte, pôsobil ako predseda príslušného výboru Národnej rady, aj pre občiansku spoločnosť, aj pre ľudské práva. Ak vnímate toto ako neprekonateľnú prekážku a mal by z toho vzniknúť nejaký spor, úplne zbytočný, no tak to jednoducho takto obídem z boku a poviem, no tak budeme mať aj splnomocnenca pre občiansku spoločnosť. Tu skôr ide o nejaké zefektívnenie štruktúr, ktoré sú ako poradné orgány pri vláde. Čiže Rada, povedzte, ak je to pre vás orgán, ktorý je funkčný a dobrý, zriadime. Ak si naozaj myslíte, že bez splnomocnenca pre občiansku spoločnosť to nebude ono, tak nemáme s tým v zásade problém, veď v podstate ide o postavenie človeka, ktorý má nejaký tím okolo seba a tento tím tak či tak robí veci predovšetkým vo vzťahu k vláde Slovenskej republiky. Nám to potom trochu spôsobuje logistické problémy na Úrade vlády z hľadiska fungovania ľudí, počtu ľudí a tak, ale toto je téma, o ktorej môžeme bez nejakých väčších problémov hovoriť.

Ešte sa chcem vyjadriť k zachovaniu dvojpercentnej asignačnej dane, tam je plán, myslím do roku 2020 to bolo posunuté teraz, na základe novelizácie, ktorá bola prijatá predchádzajúcou vládou, že až do roku 2020 to má postupne klesať na 0,5 %. Tak to je? Tak je to. Tak my nemáme vôbec záujem sa s týmto zaoberať. Chceme nechať túto úpravu tak, ako je nastavená, aspoň takú mám informáciu a podklad z ministerstva financií, že nemáme tu žiadne predpokladané útoky na asignačnú daň. A myslím si, že to nie je ani z hľadiska ozdravovania verejných financií v tomto okamihu nejaký dobrý nápad, čiže ja mám podklad, že by to malo zostať na úrovni roku 2012 bez plánovaných zmien. A preto ani s tým nerátame v tomto okamihu.

Veľmi vážna téma bude téma nového programovacieho obdobia. Tu bude veľmi dôležité, ako sa nastaví nový strategický referenčný rámec. Môžem len teraz potvrdiť, že to nebude jedenásť operačných programov, chceme významne zúžiť tento okruh programov, ale tu môžem jedine prisľúbiť, že budem tlačiť ministra dopravy, ktorý je dnes na čele celého tohto procesu, aby v štádiu prípravy návrhov pre nový strategický referenčný rámec komunikoval aj s vašou zostavou, pretože určite v mnohých prípadoch sa zúčastňujete čerpania fondov. My dnes pripravujeme veľmi vážnu realokáciu. Tá suma, ktorá bola oznámená, dvestosedemdesiat miliónov, bude zvýšená až na tristopäťdesiat miliónov eur a použijeme to na podporu zamestnávania mladých nezamestnaných ľudí.

Takže dámy a páni, ja to zhrniem, pretože som pod obrovským časovým tlakom. Ja ako Robert Fico a moja vláda nemá žiadny záujem na napätí. Načo by sme to nakoniec robili? Chceme sa normálne baviť. Všade tam, kde budete robiť aktivity, ktoré sú typické treťosektorové aktivity, by mali byť, pokiaľ ide o vládu, dvere otvorené. Samozrejme, že pokiaľ to budú čisto politické aktivity, tak tam budeme určite vyjadrovať svoj názor. To sa stáva, že tretí sektor niekedy povie politický postoj, ale tu by som tak povedal, že kto chce robiť politiku, by si mal skôr založiť politickú stranu a bojovať v politickej strane. Čiže ja vnímam tretí sektor inak ako klasickú politickú aktivitu. Toľko pán splnomocnenec aspoň k tým základným otázkam. Ja sa naozaj ospravedlňujem, ale bol by som rád, keby sme si vytvorili v nejakom období platformu, na ktorej by sme o týchto štyroch bodoch hovorili. Ak

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ÚRAD SPLNOMOCNENCA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

pán splnomocnenec by bolo možné, by som vás chcel poprosiť, keby ste o tom teraz na tomto výbore ďalej rokovali. Hlavne by som teda chcel počuť postoj k splnomocnencovi pre občiansku spoločnosť, ale myslím, že tu sa vy viete odosobniť. Tentoraz nejde o vás. Aspoň toľko. Ak máte nejaký záujem v nejakom krátkom čase reagovať, budem veľmi rád a potom naozaj musím utekať. Ďakujem pekne.

Reakcia po vystúpení členov Výboru pre mimovládne neziskové organizácie:

Ďakujem pekne. Myslím si, že tá platforma je tu, o ktorej môžeme hovoriť. Pre mňa je podstatné to, že máme minimálne rámec tém, ktoré sú pre nás dôležité a urobím teraz všetko pre to, aby som vo vláde určil člena vlády, ktorý by zodpovedal za ďalšiu komunikáciu a možno aj za vytvorenie samotnej rady a plus aby sme hovorili aj o tom, ako zrealizovať koncepciu a hlavne bude treba samotný akčný plán otvoreného vládnutia veľmi kontrolovať. Nám na tom záleží, pretože nikto z nás nemá záujem byť predmetom nejakej škandalizácie alebo podobných vecí. Pán splnomocnenec, ja sa v tomto okamihu musím naozaj ospravedlniť, lebo máme rokovanie o nepríjemných veciach, o konsolidačnom balíčku, to je naozaj veľmi nepríjemné rokovanie pre mňa aj pre všetkých, ktorí tam sedia, ale som pripravený akceptovať účasť na fóre, ktoré najbližšie budete mať a budem teda čakať na nejakú výzvu. Potom by som už prípadne požiadal aj predstaviteľa vlády, ktorý by sa touto otázkou zaoberal, aby bol súčasťou týchto rokovaní. Dámy a páni, veľmi pekne vám ďakujem za možnosť vystúpiť a musím pokračovať ďalej. Dovidenia, všetko dobré, ďakujem.